

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

P3019

[Total No. of Pages : 4

[5805]-313
M.Com. (Part - II)
333 : HUMAN RESOURCE MANAGEMENT
(CBCS) (2019 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 60

Instructions to the candidates:

- 1) *Question No. 1 and Question No. 6 are compulsory.*
- 2) *Solve any Three Questions from Question No. 2 to Question No. 5.*
- 3) *Figures to the right side indicate full marks.*

Q1) Fill in the blanks with the most appropriate alternative (Any Six) [6]

- i) Basic managerial functions of human resource management area are _____.
 - a) Planning, organising, staffing
 - b) Planning, organising and co-ordinating
 - c) Planning, organising, directing and controlling
- ii) Human resource management emphasis _____.
 - a) Development of people
 - b) punishment of people
 - c) None of these
- iii) Training process is _____.
 - a) Short term
 - b) Medium term
 - c) Long term
- iv) _____ is the process of imparting or increasing knowledge or skill of an employee to do a particular job.
 - a) Motivation
 - b) Development
 - c) Training
- v) _____ is the systematic, periodic and impartial rating of an employee excellence in matters pertaining to his present job and his potential for a better job.
 - a) Compensation and motivation
 - b) Performance appraisal
 - c) Training and Development

P.T.O.

- vi) Directing, being one of the preeminent functions of Human Resource Management that falls under _____.
- a) Behavioural functions
 - b) Technical functions
 - c) Managerial functions
- vii) The poor quality of selection will mean extra cost on _____ and supervision.
- a) Training
 - b) Recruitment
 - c) Work quality
- viii) Employee _____ involves giving employees the autonomy to take right decisions.
- a) Empowerment
 - b) Engagement
 - c) Education

Q2) Define Human Resource Management. Explain the challenges of Human Resource Management in changing business scenario. **[14]**

Q3) What is meant by manpower planning? Explain the scope and objectives of manpower planning. **[14]**

Q4) What is Performance Appraisal? Explain 'Result Based Performance Appraisal and 360 Degree feedback' method. **[14]**

Q5) Define E-HR. Explain the benefits and future of E-HR. **[14]**

Q6) Write Short Notes (Any 2) **[12]**

- a) Recent Trends in Human Resource Management after Covid -19.
- b) Importance of Training.
- c) Objectives of Human Resource Planning.
- d) Functions of Human Resource Management.

Total No. of Questions : 6]

P3019

[5805]-313

M.Com. (Part - II) (Semester - III)
333 : HUMAN RESOURCE MANAGEMENT
(CBCS) (2019 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 60

- सूचना : 1) प्रश्न क्र. 1 आणि प्रश्न क्र. 6 अनिवार्य आहेत.
2) प्रश्न क्रमांक 2 ते प्रश्न क्रमांक 5 यापैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
3) उजवीकडे दिलेली संख्या पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) योग्य पर्यायासह रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही 6) [6]

- i) मानव संसाधन व्यवस्थापन क्षेत्राची मूलभूत व्यवस्थापकीय कार्ये म्हणजे
अ) नियोजन, आयोजन, कर्मचारी
ब) नियोजन, आयोजन आणि समन्वय
क) नियोजन, आयोजन, दिग्दर्शन आणि नियंत्रण
- ii) मानव संसाधन व्यवस्थापन वर भर देते.
अ) लोकांचा विकास
ब) लोकांची शिक्षा
क) यापैकी एकही नाही
- iii) प्रशिक्षण प्रक्रिया आहे.
अ) अल्पकालीन
ब) मध्यमकालीन
क) दीर्घकालीन
- iv) ही एखाद्या कर्मचाऱ्याला विशिष्ट काम करण्यासाठी ज्ञान किंवा कौशल्य प्रदान करण्याची किंवा वाढवण्याची प्रक्रिया आहे.
अ) प्रेरणा
ब) विकास
क) प्रशिक्षण

- v) हे एखाद्या कर्मचाऱ्याच्या सध्याच्या नोकरीशी संबंधित आणि त्याच्या चांगल्या नोकरीच्या संभाव्यतेच्या बाबतीतील उत्कृष्टतेचे पद्धतशीर, नियमित आणि निष्पक्ष मानांकन आहे.
- अ) भरपाई आणि प्रेरणा
ब) कामाचे मूल्यमापन
क) प्रशिक्षण आणि विकास
- vi) दिग्दर्शन, मानव संसाधन व्यवस्थापनाच्या प्रमुख कार्यांपैकी एक आहे जे अंतर्गत येते.
- अ) वर्तणूक कार्ये
ब) तांत्रिक कार्ये
क) व्यवस्थापकीय कार्ये
- vii) निवडीच्या खराब गुणवत्तेचा अर्थ आणि पर्यवेक्षणासाठी अतिरिक्त खर्च होईल.
- अ) प्रशिक्षण
ब) भरती
क) कामाची गुणवत्ता
- viii) कर्मचारी मध्ये कर्मचाऱ्यांना योग्य निर्णय घेण्यासाठी स्वायत्तता देणे समाविष्ट आहे.
- अ) सक्षमीकरण
ब) व्यस्तता
क) शिक्षण

प्रश्न 2) मानव संसाधन व्यवस्थापन व्याख्या द्या. बदलत्या व्यवसायाच्या परिस्थितीत मानव संसाधन व्यवस्थापनाची आव्हाने स्पष्ट करा. [14]

प्रश्न 3) मनुष्यबळ नियोजन म्हणजे काय? मनुष्यबळ नियोजनाची व्याप्ती आणि उद्दिष्टे स्पष्ट करा. [14]

प्रश्न 4) कार्यक्षमता मूल्यमापन म्हणजे काय? 'परीणामाधारित कार्यक्षमता मूल्यमापन' आणि 360 अंश अभिप्राय पद्धत स्पष्ट करा. [14]

प्रश्न 5) ई-एचआर व्याख्या द्या. ई-एचआरचे फायदे आणि भविष्य स्पष्ट करा. [14]

प्रश्न 6) टिपा लिहा. (कोणत्याही 2) [12]

- अ) कोविड-19 नंतर मानव संसाधन व्यवस्थापनातील अलीकडील प्रवाह.
ब) प्रशिक्षणाचे महत्त्व
क) मानव संसाधन नियोजनाची उद्दिष्टे.
ड) मानव संसाधन व्यवस्थापनाची कार्ये.

